

Rexwinkel familie van boeren en timmerlui

5310 5367
G.D. 10/2-1998
W. ORINSHUIS
ACHTERHOEK

Gerrit Rexwinkel, geboren 1853, was koopman, timmerman en caféhouder op de Weerd in Varsseveld. Hij had er een schietbaan en een kegelbaan in de open lucht, langs de straat. Kerkgangers die naar de Keurvorsterkerk liepen klaagden hierover. De caféhouder stelde daarop voor de banen te verplaatsen, zodat ze vanaf de straat minder zichtbaar waren. Hiermee werd door de kerk ingestemd.

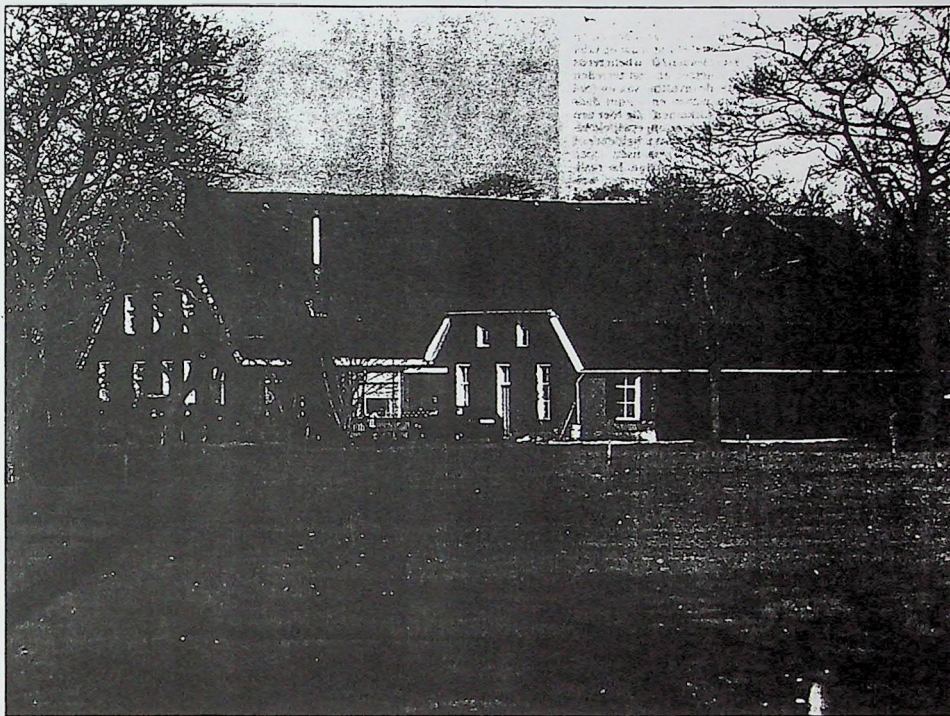
De buitenbaan van de Weerd was echter geen lang leven beschoren, want ze kon niet op tegen de concurrentie van de binnenbanen in Varsseveld.

De Hagenaar Jan Rexwinkel (74) werkt aan de stamboom van de familie. De oud-chef technische zaken van de giro nam het onderzoek in 1985 over van Hanneke Rexwinkel uit Varsseveld, dochter van Gerrit Johan Rexwinkel.

De oudst bekende voorvader was Willem Rexwinkel, geboren rond 1673, overleden in 1738. Hij was getrouwd met Jenneke Kempe-man, dochter van Herman en Derksen Luijmes uit Varsseveld. Stamvader Willem komt voor in stukken over een juridische kwestie rond de betaling van 'schinken' door de weduwe Pierrick na overlijden van haar man ontstonden misverstanden over de betaling aan Rexwinkel.

Drie takken.

Bij de volkstelling van 1947 telde Gelderland ongeveer 110 naamdragers. Aangenomen mag worden dat al die personen afstammen van bovengenoemde stamvader Willem. De familie valt grofweg uiteen in drie takken. Een bleef op de Weerd in Varsseveld, een tak trok in de persoon van de toen 22-jarige Hendrik Jan, geb. 1834, in 1856 naar Iowa in de Verenigde Staten. Een derde tak trok via Terborg naar Den Haag. Het was de grootvader van Jan Rexwinkel, die in 1870 als jong timmerman in Den Haag werk vond. De zeer oude naam Rexwinkel, in het archief van klooster Bethlehem (1180-1580) al vermeld, is misschien te verklaren als 'Koningshoek (winkel) = hoek latijns rex = koning'. Meer valt niet te achterhalen.

• 't Olde Rexwinkel aan de Sinderenseweg 72 tussen Varsseveld en Sinderen. (Foto Vincent Jannink)

Op de aflevering van 'Wortels' van 14 februari kwamen een aanvulling van Jose Langelier uit Hengelo. Ze schrijft: "Ja 1831 werd de molen als volgt omschreven: 'Kooorn- en Ruilmolen - inhoudsgrootte 03.60 - eigenaar Hermanus Brandeherhorst en cons. gebruiker/pachter Kemper. Een nieuwe, 4 uur. van 't dorp verwijderde, steenen koormolen hebbende twee paar steenen waarvan een paar tot 't malen van rijn gebedigd

Het stamhuis 't Olde Rexwinkel staat nog aan de Sinderenseweg 73, tussen Varsseveld en Sinderen, nuom intseel bewoond door Janssen. Door afscheiding zijn later ook een Klein Rexwinkel en een Nieuw Rexwinkel ontstaan. Ook op Orinshuis in Varsseveld was lange tijd de familie Rexwin-

wordt, hebbende door de ongunstige ligging tusschen de beide andere molens weinig te doen, dezelve maait voor 700 zielen'. In dat jaar waren er nog twee molens: de Olde Kaste en de Vleemingmolen in het dorp. De Vleemingmolen was toen in bezit van J.E.T. Langelier. Zou hij

eerst de Brouwersmolen gebouwd hebben en een paar jaar later de Vleemingmolen overgenomen? De Brouwersmolen werd in 1882 verbouwd. Een zeer groot molenaarshuis kwam erbij, waarin volgens zeggen paard en wagen konden draaien. Het her-

Brouwersmolen

bergd ook veel knechten en meiden. Als eigenaresse stond een vrouw te boek: Johanna Fr. Kemper, die ook het molenaarshuis in bezit had. Zij zal familie (een dochter?) van de eerder genoemde pachter geweest zijn. Nu waren de rollen mogelijk omgekeerd en was een

fonië van een naamdrager, die contact zocht. Deze schreef dat zijn grootvader Derk Jan was, geboren 1838. Na enig onderzoek bleek dat deze opa een zoon was van kastelein Gerrit Rexwinkel van de Weerd. De man van de kegelbaan. Er valt nog een en ander uit te zoe-

ken. 'We blijven bezig', aldus Jan Rexwinkel. Hij wil vooral graag weten of Hendrik Rexwinkel, die in 1625 als getuige bij een grensincident (tussen Aalten en Dinxperlo) werd opgeroepen, een rechtstreekse voorvader van eerdergenoemde Willem was. Maar of de archieven dit nog zullen prijsge-

Brandeherhorst (Everhardus Joh.) de molenaar, in 1888 kwam de zaak in handen van J.E.T. Langelier. Tien jaar later nam Albert Jansen uit Diepenveen het over. Deze familie bleef op de molen. De laatste was Frederik Willem (1980 overleden).

WORTELS IN DE ACHTERHOEK rubriek over boerderij- en familie-namen door Henk Harmse en suggesties en aanvullingen 0264 498000, fax 471615.

ven? Hendrik was waarschijnlijk rond 1558 geboren en behoorde dus al tot het sterke ras bij meningverschillen over het grensverloop werden in die tijd vaak oudere mensen als getuigen gevraagd. Zij moesten aangeven hoe volgens hen de grens hoorde te lopen.